

Perustelumuistio

8.7.2020

VN/14924/2020

VN/14924/2020-MMM-

1

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS KOIRIEN TUNNISTAMISESTA JA REKISTERÖINNISTÄ

Koirien tunnistusmerkintä ja rekisteröinti on säädetty pakolliseksi suurimmassa osassa EU-jäsenvaltioista. Velvoitteella pyritään vähentämään löytöeläinten määrää, sekä ennaltaehkäisemään raivotaudin leviämistä ja laitonta eläinten tuontia. Suomessa koirien tunnistusmerkintä ja rekisteröinti on tällä hetkellä vapaaehtoista, ja tarkkaa tietoa siitä, kuinka paljon koiria Suomessa on, ei ole saatavissa. Voidaan kuitenkin olettaa, että suurin osa suomalaisista koirista on jo tunnistusmerkitty ja rekisteröity johonkin rekisteriin. Suomessa raivotautia levittävät ja vailla omistajaa olevat irtokoirat eivät aiheuta vastaavia ongelmia kuin monissa Euroopan maissa. Sen sijaan koirien laitonta tuontia ja pentutehtailua esiintyy meilläkin. Selvityksen mukaan pakollinen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti saattaisi osaltaan edistää eläinten vastuullista kasvatusta- ja myyntitoimintaa. Joissain tapauksissa tunnistusmerkintä- ja rekisteröintipakko voisi helpottaa myös muiden eläinsuojelutapausten selvittelyä. Eläinten tunnistusmerkintä ja ajan tasalla olevat rekisteritiedot vähentäisivät oletettavasti myös löytöeläinten hoidosta kunnille aiheutuvia kustannuksia. Karanneen tai muuten omille teilleen lähteneen lemmikin löytyminen onkin paljon todennäköisempää, jos eläin on tunnistusmerkitty ja rekisteröity. Koirien pakollisen tunnistusmerkinnän ja rekisteröinnin voidaan lisäksi olettaa auttavan vaarallisten koirayksilöiden jäljittämisessä.

1 § Soveltamisala. Eläintunnistusjärjestelmälain 2 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla soveltamisalaan kuuluisi *canis lupus familiaris* – alalajin eläimet.

2 § Määritelmät. Pykälässä määriteltäisiin tarkemmin asetuksessa käytettäviä termejä. *Koiran haltijalla* tarkoitetaan Ruokaviraston tai sen valtuuttaman tahon ylläpitämään rekisteriin merkittyä koiran omistajaa tai muuta luonnollista henkilöä jonka hallinnassa koira on. *Mikrosirulla* tarkoitettaisiin eläimen nahan alle injektoitavaa sähköistä tunnistinta, transponderia. *Mikrosirun asettamiseen pätevällä henkilöllä* henkilöä jolla olisi eläinsuojelulaissa (247/1996) ja sen nojalla annetussa eläinsuojeluasetuksessa määritelty pätevyys mikrosirun asettamiseen koiralle.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo@mmm.fi

3 § Tunnistamisen ja rekisteriin ilmoittamisen määräaika. Määriteltäisiin Suomessa 1.1.2023. jälkeen syntyneiden koirien osalta sekä mikrosirulla tehtävän tunnistusmerkinnän, että rekisteriin vaadittavien tietojen ilmoittamisen osalta määräajat. Molempien edellä mainittujen toimintojen osalta määräaika olisi viimeistään kolmen kuukauden kuluessa eläimen syntymästä, tai ennen koiran luovuttamista uudelle haltijalleen, jos luovutus tapahtuisi ennen kolmen kuukauden iän saavuttamista. Koiranpennun yleisin luovutusikä Suomessa on noin 7-8 viikkoa.

Ennen 1.1.2023. syntyneiden koirien osalta tunnistusmerkintä ja rekisteriin ilmoittaminen tulisi tehdä viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä. Tällä siirtymäajalla varmistettaisiin kaikille koiran haltijoille riittävästi aikaa toteuttaa vaaditut toimenpiteet koirien tunnistamiseksi ja rekisteriin vaadittavien tietojen ilmoittamiseen.

Lisäksi määriteltäisiin toisesta valtiosta pysyvästi Suomeen saapuvien koirien osalta määräaika rekisteriin ilmoittamisen osalta. Tämä ilmoitus tulisi tehdä neljän viikon kuluessa maahan saapumisesta. Vastaava määräaika koskisi myös väliaikaisesti yli kolme kuukautta Suomessa oleskelevia koiria. Näiden koirien on jo oltava tunnistusmerkitty mikrosirulla Suomeen saapuessaan.

4 § Tunnistusmerkitys. Kaikkiin Suomessa tunnistettavaan koiriin olisi kiinnitettävä tunnistusmerkintä yhteydessä. Tunnistusmerkitys olisi koiran ensimmäisen haltijan vastuulla. Tunnistamiseen käytettäisiin mikrosirua johon sisältyisi koiran yksilöivä tunnistuskoodi. Mikrosirun asettaisi eläinlääkäri tai tehtävään pätevytetty henkilö. Mikrosirun asettajan tulisi pitää luetteloa kaikista asettamistaan siruista ja niiden asettamispäivämääristä, sekä myöntämistään tunnistustodistuksista. Mikrosiru tulisi asettaa ensisijaisesti koiran lapaluiden väliin tai toissijaisesti kaulan tai niskan alueelle.

Ruokavirasto hyväksyisi koirien tunnistamiseen käytettävät mikrosirut joko mikrosirun valmistajan tai mikrosiruja maahan tuovan tai myyvän tahon hakemuksesta. Ruokaviraston tulisi lisäksi pitää luetteloa koirien tunnistamiseen hyväksymistään mikrosiruista. Mikrosiruja koskevista vaatimuksista on säädetty tarkemmin lemmikkieläinten muista kuin kaupallisista siirroista ja asetuksen (EY) N:o 998/2003 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 576/2013.

5 § Tunnistustodistus. Mikrosirun asettajan tulisi antaa koiran haltijalle tunnistustodistus. Todistuksessa tulisi olla selkeästi kirjattuna seuraavat tiedot:

- Koiran haltijan yhteystiedot. Näitä olisivat koiran haltijan nimi, henkilötunnus, lähiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero.
- Koiraan asetetun mikrosirun tunnistuskoodi.
- koiran syntymäaika tai niissä tapauksissa missä syntymäaika ei varmuudella ole tiedossa tulisi ilmoittaa arvio syntymäajasta.
- Koiran rotu, sukupuoli ja väri. Roduksi voisi ilmoittaa myös sekarotuinen. Väriin osalta tulisi käydä ilmi vähintään koiran pääväri.
- Koiran nimi. Kasvattajan antama nimi tai jollei sellaista ole, niin koiran haltijan antama nimi.
- Koiran syntymämaa, jos muu kuin Suomi.
- Mikrosirun asettajan nimi ja osoite. Tässä tulisi käydä ilmi myös sirun asettamispäivämäärä.

6 § Rekisteröinti. Koiran ensimmäinen haltija ilmoittaisi tunnistusmerkityn koiran rekisteriin. Ilmoitukseen sisältyisi kaikki tunnistustodistukseen kirjatut tiedot. Rekisteriin tehtävällä ilmoituksella tulisi varmistaa riittävät tiedot koiran yksilölliseksi tunnistamiseksi, sekä koiran haltijan osoittamiseksi, myös niissä mahdollisissa tilanteissa, jolloin koiraan asetettu mikrosiru olisi lukukelvoton.

Koiran tietojen ilmoittaminen rekisteriin tehtäisiin joko vahvan sähköisen tunnistautumisen avulla internet –palvelun kautta tai paperisella lomakkeella. Ilmoittamiseen käytettävän lomakkeen tulisi olla Ruokaviraston vahvistaman mallin mukainen.

Ilmoitukset rekisteriin tehtäisiin joko Ruokaviraston ylläpitämään eläintietojärjestelmään, tai Ruokaviraston valtuuttamalle taholle, joka voisi toimia avustavassa roolissa rekisterin ylläpitämisessä. Ruokavirasto olisi eläintunnistusjärjestelmälain (238/2010) mukainen rekisterinpitäjä.

7 § Tietojen muutoksista ilmoittaminen. Rekisteriin ilmoitettujen tietojen muuttuessa tulisi koiran haltijan tehdä ilmoitus muuttuneista tiedoista rekisteriin viimeistään kuukauden kuluessa. Koiran vaihtaessa haltijaa tulisi sekä uuden, että entisen haltijan vahvistaa muutos rekisteriin vastaavassa määräajassa. Tällä varmistettaisiin eläimen lähteminen vanhalta haltijalta ja sen vastaanottaminen uudelle haltijalle.

Myös silloin kun koira on kuollut, tai se on lopetettu, tulisi koiran haltijan tehdä ilmoitus rekisteriin kuukauden kuluessa tapahtumasta. Niissä tapauksissa kun eläin on todettu varmuudella kadonneeksi, tulisi koiran haltijan tehdä katoamisilmoitus rekisteriin kun koira on ollut kadonneena yli kuukauden. Koiran haltija olisi pääsääntöisesti vastuussa rekisteriin ilmoitettujen tietojen ajantasaisuudesta.

8 § Luettelo mikrosirun asettamiseen pätevistä henkilöistä. Ruokaviraston, tai sen valtuuttaman tahon, tulisi ylläpitää luettelo kaikista koirien mikrosirun asettamiseen pätevistä henkilöistä. Näin pyrittäisiin varmistamaan, että koiraan mikrosirun on asettanut toimenpiteeseen pätevä ja ammattitaitoinen henkilö. Mikrosirujen asettajien pätevyysvaatimuksista säädettäisiin eläinten hyvinvointilainsäädännössä.

9 § Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Asetus tulisi voimaan 1.1.2023. Ennen asetuksen voimaantuloa syntyneiden koirien omistajille annettaisiin vuoden 2023 loppuun asti aikaa toteuttaa asetuksessa vaaditut toimenpiteet koirien tunnistamiseksi ja rekisteriin ilmoittamiseksi.

LAUSUNNOT

Lausunnon antoivat

